

Informasjon til søker:

SØKNAD OM MUDRING, DUMPING OG UTFYLLING I SJØ OG VASSDRAG

Innhold

Samtykke fra grunneier og behandling hos ulike myndigheter	3
Søknad	3
Saksbehandlingsgebyr	3
Statsforvalterens saksgang for tiltak på/i sjøbunn	3
Statsforvalterens praksis	4
Generell vurdering av søknaden	4
Forurensning	4
Naturverdier	4
Vannforskriften	5
Lovgrunnlag	5
Veiledere og standarder	5

Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for tiltak som involverer mudring, dumping eller utfylling i sjø og vassdrag. Med mudring menes uttak eller forflytning av masser fra bunnen i sjø og vassdrag (mudder, sand, stein, fast fjell mv.).

Mudring og dumping fra skip er forbudt, men Statsforvalteren kan gi tillatelse.

Mudring fra land og utfylling i sjø og vassdrag krever vanligvis tillatelse etter forurensningsloven. Ta kontakt med Statsforvalteren ved behov for avklaring.

Etablering av sandstrand eller påfylling av sand på eksisterende strand er også omfattet av forurensningsregelverket.

Samtykke fra grunneier og behandling hos ulike myndigheter

Eiendomsgrenser i sjø må avklares og berørte grunneiere må gi samtykke til tiltaket. Tiltak på eller i sjøbunn omfattes av flere lovverk og krever vurdering av ulike myndigheter:

- a. *Plan- og bygningsloven*: kommunen.
- b. *Havne- og farvannsloven*: Kystverket og/eller kommunens havnevesen.
- c. *Kulturminneloven*: Norsk Maritimt Museum.
- d. *Forurensningsloven*: Statsforvalteren.

For en ryddig saksgang vil Statsforvalteren etterspørre tillatelse/vurdering fra kommunen og grunneier dersom det ikke er vedlagt søknaden.

Søknad

Søknad om tillatelse etter forurensningsregelverket med vedlegg skal du sende til Statsforvalteren.

Søknadsskjema og veileder for mudre-, dumpe- og/eller utfyllingstiltak finner du på våre nettsider:

<https://www.statsforvaltaren.no/vestfold-og-telemark/miljo-og-klima/forurensning/mudring-dumping-og-utfylling/>

Søknadsskjemaet er ikke egnet for tiltak for opprydding av forurenset sjøbunn, det krever egen søknad.

Det er søkerens ansvar å skaffe til veie nødvendige opplysninger, slik at vi kan vurdere om vi bør gi tillatelse, og hvilke vilkår vi i så fall skal sette. Søknaden kommer ikke inn i sakskøen før den er komplett.

Saksbehandlingsgebyr

Behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsregelverket er gebyrbelagt. Gebyrstørrelsen følger av satser i forurensningsforskriften § 39-4. Gebyrsats skal gjenspeile ressursbruken for å behandle søknaden.

Statsforvalterens saksgang for tiltak på/i sjøbunn

1. Du sender søknad med vedlegg til oss.
2. Vi kontrollerer om søknaden er fullstendig og gir tilbakemelding om eventuelle mangler. Ved gjentagende mangler kan vi returnere søknaden uten videre behandling.
3. Når søknaden er komplett forhåndsvarsler vi saken til grunneier, berørte nabøer og relevante myndigheter og organisasjoner. Ved behov legger vi også søknaden på høring til allmennheten ved kunngjøring i lokalavis. Frist for uttalelser er vanligvis fire uker og litt lenger i forbindelse med ferier.
4. Vi sender vanligvis varsel om gebyr når saken har blitt forhåndsvarslet.

5. Vi sender eventuelle uttalelser til tiltakshaver for kommentar, med frist på to uker.
6. Vi vurderer saken og fattet vedtak om tillatelse eller om avslag. En eventuell tillatelse gis med tilhørende vilkår. Vedtaket sender vi til sakens parter, de som har mottatt forhåndsvarsel og ev. andre som har uttalt seg til saken. Vi vedtar vanligvis gebyr samtidig som vi vedtar om tiltaket får tillatelse eller ikke.
7. Sakens parter og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket innen tre uker.

Saksbehandlingstiden avhenger av sakens kompleksitet og annen saksmengde hos Statsforvalteren, og er minimum seks måneder.

Statsforvalterens praksis

Generell vurdering av søknaden

Vi vurderer søknaden etter *forurensningsloven* og/eller *forurensningsforskriften*. Av dette regelverket følger det at vi også skal vurdere etter *naturmangfoldloven* og *vannforskriften*. Vi vurderer forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, opp mot de fordelene og ulempene som tiltaket ellers vil medføre.

- *Forurensningsmessige ulempor:* i denne type saker menes som oftest tiltakets potensiale for å tilføre og spre forurensning. Begrepet forurensning omfatter også tilførsel og spredning av rene partikler som muddermasser, steinstøy, sand og grus. Støy, rystelser og lys kan også være forurensning.
- *Fordeler og ulempor ellers:* begrepene omfatter aspekter utover det forurensningsmessige. Dette kan omfatte samfunnsnytten, sikkerhet, fremkommelighet, tilgjengelighet, påvirkning på natur og/eller private og allmenne interesser. Allmenne interesser veier tyngre enn private interesser.

Forurensning

Vi vurderer forurensningssituasjonen i tiltaksområdet basert på dokumentasjon vedlagt søknaden og kjent kunnskap om området. Forurensningssituasjonen i sjøbunnen setter normalt føringer for metodevalg, disponeringssløsninger for overskuddsmasser/avfall, og vilkår for øvrig i tillatelsen. Ved grunn til mistanke om forurensning utover fremlagt dokumentasjon, kan Statsforvalteren kreve ytterligere prøver/analyser.

Naturverdier

Naturverdier i og ved tiltaksområdet må blyses i rimelig grad for at vi skal kunne vurdere saken etter naturmangfoldloven. Miljødirektoratets kartjeneste Naturbase (<https://kart.naturbase.no/>) gir oversikt over de fleste registrerte naturverdier. Statsforvalteren er særlig restriktiv med å gi tillatelser til tiltak i/ved områder hvor det er registrert naturtyper av viktig (verdikode B) eller svært viktig (A) verdi. Flere naturverdier innenfor et område, også av lavere verdikode, øker områdets samlede naturverdi.

Dersom kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, kan vi kreve at dere henter inn ytterligere informasjon. Vi legger stor vekt på tiltakets antatte påvirkning på natur og miljø, og dere bør begrense/tilpasse tiltaket slik at negative effektene blir så små som mulig. Tiltak som berører intakt sjøbunn (førstegangstiltak) vurderer vi strengere enn tiltak som berører allerede påvirket sjøbunn (vedlikeholdstiltak). Vi kan kreve at skadereduserende tiltak og at dere benytter beste tilgjengelige teknologi. Slike tilpasninger må tiltakshaver bekoste.

Vannforskriften

Vannforskriften setter krav om, og tidsfrist for, minimum god kjemisk og økologisk tilstand i Norges vannforekomster. Vi vurderer om tiltaket kan forringje kjemisk og/eller økologisk tilstand i vannforekomsten, og vil normalt ikke tillate tiltak som vi antar å fører til slik forringelse. Informasjon om vannforekomsters tilstand kan dere finne i kartløsningen på vann-nett.no/portal.

Lovgrunnlag

Forurensningsloven

§ 11: *Forurensningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning [...].*

§ 16: *I tillatelse etter loven eller forskrift i medhold av loven kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensning fører til skader eller ulemper [...].*

§ 32: *Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt [...]. Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller gjøre unntak [...].*

Forurensningsforskriften kapittel 22. Mudring og dumping i sjø og vassdrag.

«Fylkesmannen» er (per 04.01.2021) ikke erstattet med «Statsforvalteren» i forurensningsforskriften.

§ 22-3: *Mudring er forbudt, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 22-6.*

§ 22-4: *Dumping er forbudt, det kan likevel gis tillatelse i medhold av § 22-6 [...].*

§ 22-6: *Fylkesmannen kan gi tillatelse til mudring, samt dumping [...]. Søknad om tillatelse til mudring, dumping eller plassering av materiale skal inneholde de opplysninger som er nødvendig for å vurdere om tillatelse bør gis og hvilke vilkår som skal settes [...].*

§ 22-9: *Fylkesmannen [...] fører tilsyn med gjennomføringen av bestemmelserne i dette kapitlet eller vedtak truffet i medhold av disse bestemmelserne.*

Forurensningsforskriften kapittel 36. Behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Kapittel 36 inneholder regler for bl.a. søknadens innhold, forhåndsvarsling og høring. Paragrafene 36-5 til 36-8 sier at sakens parter og andre særlig berørte skal forhåndsvarsles før myndigheten treffer vedtak. Forhåndsvarsel kan unnlates av Statsforvalteren, helt eller delvis, dersom forutsetningene gitt av § 36-9 vurderes som oppfylt.

Forurensningsforskriften kapittel 39. Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Kapittel 39 setter regler for saksbehandlingsgebyr, tilsynsgebyr og deres størrelser.

Veiledere og standarder

- M-608 | 2016 Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020
- M-350 | 2015 Veileder for håndtering av sediment – revidert 25.mai 2018
- NS-EN ISO 5667 Vannundersøkelse – Prøvetaking – Del 19: Veiledning i sedimentprøvetaking i marine områder (ISO 5667-19:2004)

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Grev Wedels gate 1, 3111 Tønsberg || Postboks 2076, 3103 Tønsberg || sfvtpost@statsforvalteren.no ||
<https://www.statsforvaltaren.no/vestfold-og-telemark>

